Națiunile Unite A/80/168

Adunare Generală

Distr.: Generală
15 iulie 2025

Original: engleză

A optzecea sesiune
Punctul 25 (b) al ordinii de zi provizorii*
Dezvoltare socială: dezvoltare socială, inclusiv chestiuni legate de situația socială mondială și de tineret, îmbătrânire, persoane cu dizabilități și familie

Cooperativele în dezvoltarea socială

Raportul Secretarului General**

Sumar

Prezentul raport este prezentat în conformitate cu Rezoluția Adunării Generale 78/175, care prezintă politicile și acțiunile cheie care pot ajuta cooperativele să își realizeze întregul potențial de a sprijini Statele Membre în atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă și a rezultatelor Summitului Mondial pentru Dezvoltare Socială. Raportul subliniază necesitatea ca societățile cooperative să se concentreze pe consolidarea guvernării democratice, investițiile în educația membrilor și extinderea parteneriatelor pentru a le spori impactul. Având în vedere că cel de-al Doilea Summit Social Mondial urmează să aibă loc în noiembrie 2025, raportul oferă o analiză a rolului cooperativelor în eradicarea sărăciei prin crearea de locuri de muncă decente și promovarea incluziunii sociale. De asemenea, raportul prezintă sublinierea activităților întreprinse pentru a marca Anul Internațional al Cooperativelor, 2025, și se încheie cu un set de recomandări pe care Statele Membre ar putea dori să le ia în considerare în sprijinirea creșterii durabile și a dezvoltării cooperativelor, inclusiv prin reformarea legislației cooperativelor, integrarea cooperativelor în planurile naționale de dezvoltare, furnizarea de sprijin bugetar specific pentru a spori capacitatea și colaborarea cu organismele internaționale pentru a urmări impactul cooperativelor și a sprijini formarea, dezvoltarea leadershipului și accesul la piață al acestora.

* A/80/150.

** Prezentul raport a fost transmis serviciilor de conferințe spre prelucrare după termenul limită, din motive tehnice independente de voința biroului care l-a transmis.

Please recycle

I. Introducere

1. În Rezoluția Adunării Generale 78/175 privind cooperativele în dezvoltarea socială, sunt recunoscute contribuția importantă și potențialul tuturor formelor de cooperative la monitorizarea implementării rezultatelor Summitului Mondial pentru Dezvoltare Socială. În rezoluție, Adunarea a recunoscut, de asemenea, că organizațiile cooperatiste, în diferitele lor forme, promovează cea mai deplină participare posibilă la dezvoltarea economică și socială a comunităților locale și a tuturor oamenilor, inclusiv a femeilor, tinerilor, persoanelor în vârstă, persoanelor cu dizabilități și a popoarelor indigene, a căror incluziune consolidează dezvoltarea economică și socială și contribuie la eradicarea sărăciei și a foametei.

2. Eradicarea sărăciei, ocuparea deplină a forței de muncă și integrarea socială au fost principalele rezultate ale Summitului Social Mondial care a avut loc la Copenhaga în 1995, marcând un moment crucial în eforturile globale de abordare a provocărilor dezvoltării sociale. Summitul a fost extrem de semnificativ deoarece a fost pentru prima dată când dezvoltarea socială a fost plasată în centrul discuțiilor internaționale privind politicile, subliniind necesitatea unei dezvoltări centrate pe oameni.

3. Declarația de la Copenhaga privind Dezvoltarea Socială și Programul de Acțiune al Summitului Mondial pentru Dezvoltare Socială au fost adoptate la Summit ca o recunoaștere a dezvoltării echitabile, a justiției sociale, a incluziunii sociale și a drepturilor omului ca componente esențiale ale dezvoltării sociale, principii care au rămas centrale în elaborarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă. În documentul final s-a subliniat faptul că modelele economice conduse de comunitate, întreprinderile sociale și structurile economice incluzive au fost importante în implementarea rezultatelor Summitului. Declarația a pus bazele politicilor în care cooperativele au fost integrate ulterior ca actori cheie în reducerea sărăciei, crearea de locuri de muncă decente și incluziunea socială.

4. Cu doar cinci ani rămași pentru atingerea Obiectivelor, doar 20% din țintele măsurabile au fost atinse sau urmează să fie atinse până la termenul limită.[1] Al Doilea Summit Mondial pentru Dezvoltare Socială poate obține angajamente pentru accelerarea progresului în dimensiunile sociale ale dezvoltării durabile, plasând cooperativele pe o poziție privilegiată pe agenda dezvoltării.

II. Lacune în realizarea Declarației de la Copenhaga[2]

5. Declarația de la Copenhaga din 1995 a stabilit un angajament global pentru promovarea integrării sociale prin încurajarea unor societăți stabile, sigure și juste, bazate pe promovarea și protejarea tuturor drepturilor omului, precum și pe nediscriminare, toleranță, respect pentru diversitate, egalitate de șanse, solidaritate, securitate și participarea tuturor oamenilor, în special a persoanelor și grupurilor aflate în situații defavorizate și vulnerabile. Conform Programului său de acțiune, integrarea socială vizează crearea unei societăți pentru toți, în care fiecare individ, fiecare cu drepturi și responsabilități, are un rol activ de jucat.

6. Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă reflectă acest angajament față de integrarea socială prin promovarea incluziunii sociale și în angajamentul său central de a se asigura că nimeni nu este lăsat în urmă. Aceasta vizează atingerea tuturor obiectivelor și țintelor pentru toate națiunile, popoarele și segmentele societății, străduindu-se să ajungă mai întâi la cei mai în urmă.

[1] Vezi A/80/81-E/2025/62.

[2] Această secțiune este extrasă în mare parte din raportul Secretarului General din 2025 privind implementarea rezultatelor Summitului Mondial pentru Dezvoltare Socială.

7. La trei decenii de la Declarația de la Copenhaga, inegalitatea veniturilor, măsurată prin coeficientul Gini, a crescut în multe țări cu venituri mari și în unele țări cu venituri medii. În general, două treimi din populația lumii trăiesc în țări în care inegalitatea a crescut.[3] Averea este, de asemenea, din ce în ce mai concentrată în vârf. Cei mai bogați 1% din lume dețin mai multă avere decât 95% din populație.[4]

8. Excluziunea profund înrădăcinată persistă. La nivel global, 251 de milioane de copii și tineri rămân în afara școlii. În țările cu venituri mici, unul din trei tineri nu are acces la educație formală.[5] Accesibilitatea rămâne un obstacol cheie: în țările cu venituri mici și medii-inferioare, gospodăriile finanțează aproape 40% din costurile educației, adesea pentru bunuri esențiale, cum ar fi materiale și uniforme.[6] În timp ce acoperirea universală de sănătate se îmbunătățește, cheltuielile directe pentru sănătate împing peste 1 miliard de oameni în sărăcie sau în sărăcie mai profundă în fiecare an.[7]

9. Prin concentrarea bogăției și a oportunităților, inegalitatea slăbește reducerea sărăciei și marginalizează segmente mari ale populației. Aceasta creează bariere pentru femei, tineri, persoane cu dizabilități, popoare indigene și alte grupuri. Integrarea socială este împiedicată și mai mult, atunci când comunitățile sunt excluse de la progres, alimentând neîncrederea și diviziunea. Inegalitatea amenință, în cele din urmă, valorile justiției sociale, demnității umane și solidarității pe care Declarația de la Copenhaga le consacră.

Slăbirea coeziunii sociale și scăderea încrederii

10. Neîncrederea larg răspândită și erodarea coeziunii sociale subminează din ce în ce mai mult progresul către angajamentele fundamentale ale Declarației de la Copenhaga. Coeziunea socială, ancorată în încredere, solidaritate și o preocupare comună pentru echitate, se destramă în multe societăți. Astăzi, peste jumătate din populația lumii raportează încredere puțină sau deloc în guvernul său, tinerii exprimând o încredere deosebit de scăzută. Încrederea interpersonală este, de asemenea, fragilă: mai puțin de una din trei persoane crede că se poate avea încredere în ceilalți.[8]

11. Creșterea inegalității veniturilor slăbește atât încrederea interpersonală, cât și pe cea instituțională. Aceasta alimentează resentimente, reduce empatia și slăbește cooperarea.[9] Inegalitatea semnalează eșecul statului în îndeplinirea funcțiilor redistributive, erodând și mai mult încrederea publicului. În rândul celor înstăriți, neîncrederea poate duce la dezangajarea de sistemele publice și la o dependență sporită de serviciile private, diminuând disponibilitatea acestora de a plăti impozite și de a participa la acțiuni colective, consolidând astfel instituțiile slabe și fragmentarea socială.

12. Tehnologia accelerează erodarea coeziunii sociale și a încrederii. Deși platformele digitale extind conectivitatea, ele pot răspândi dezinformare și discursuri instigatoare la ură. Conținutul bazat pe algoritmi întărește adesea camerele de ecou. Forumul Economic Mondial a identificat polarizarea societală, alimentată de dezinformare și ostilitate crescândă, ca fiind unul dintre cele mai presante riscuri globale.[10]

---

3 Vezi Organizația Națiunilor Unite, Departamentul pentru Afaceri Economice și Sociale, *Raportul social mondial 2025: Un nou consens politic pentru accelerarea progresului social* (2025).

4 Vezi Jackson Gandour, Rebecca Riddell și Nabil Ahmed, „Multilateralismul într-o eră a oligarhiei globale: cum inegalitatea extremă subminează cooperarea internațională”, briefing de presă (Oxfam International, 23 septembrie 2024).

5 Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO), Raportul de monitorizare a educației globale 2024/25: Leadership în educație – Lead for Learning (Paris, 2024).

6 UNESCO, (Paris, 2021). *Raportul de monitorizare a educației la nivel global 2021/2: Actori nestatali în educație – Cine alege? Cine pierde?* (Paris, 2021).

7 Organizația Mondială a Sănătății și Banca Mondială, *Monitorizarea acoperirii universale în domeniul sănătății: Raport global de monitorizare 2023* (Geneva, 2023).

8 *Raportul social mondial 2025*, bazat pe Sondajul privind valorile mondiale, valul 7 (2017–2022).

9 Samuel Bowles și Herbert Gintis, *Școlarizarea în America capitalistă: Reforma educațională și contradicțiile vieții economice* (Chicago, Haymarket Books, 2011).

Forumul a identificat polarizarea societală, alimentată de dezinformare și ostilitate crescândă, ca fiind unul dintre cele mai presante riscuri globale.[10]

13. Cooperativele sunt organizații centrate pe oameni, deținute în comun și controlate democratic de către și pentru membrii lor, în vederea realizării nevoilor și aspirațiilor lor economice, sociale și culturale comune. Natura lor dual, ca întreprinderi economice și asociații autonome, ghidate de valori și principii cooperatiste, îmbunătățește condițiile socioeconomice ale membrilor lor și ale comunităților lor locale pe termen mediu și lung. Întreprinderile cooperatiste prosperă datorită participării membrilor, construind astfel încredere și un sentiment de comunitate.

III. Calea cooperativelor

14. Cooperativele sunt un tip special de întreprindere care își propune să echilibreze viabilitatea comercială cu imperativul de a furniza bunuri și servicii care răspund preocupărilor membrilor săi și ale comunităților în care operează. Acestea au unele caracteristici ale întreprinderilor convenționale, cum ar fi desfășurarea de activități economice de piață pe bază comercială. Cu toate acestea, caracteristica lor unică constă în satisfacerea nevoilor membrilor utilizatori care dețin în comun și controlează democratic organizația. Prin urmare, cooperativele adoptă adesea practici corecte, cum ar fi furnizarea serviciilor lor la cost clienților membri, cumpărarea inputurilor lor la un preț corect de la producătorii membri sau crearea de locuri de muncă și oferirea de condiții bune de muncă lucrătorilor membri, toate având prioritate față de generarea de profit.[11]

15. Cooperativele pot juca, de asemenea, un rol crucial în economie, contribuind la stabilizarea piețelor prin abordarea eșecurilor pieței, deoarece multe dintre ele se formează ca urmare a faptului că piețele nu reușesc să satisfacă cerințele membrilor. Ele pot fi o forță compensatorie împotriva puterilor concentrate pe piață, internalizând costurile sociale.

16. Cooperativele oferă o soluție convingătoare, orientată spre comunitate, la provocările sociale, economice și de mediu. La nivel global, se estimează că peste 760 de milioane de oameni sunt membri ai cooperativelor, multe dintre acestea operând în comunități cu venituri mici, unde afacerile tradiționale și serviciile de stat lipsesc.[12] Cu toate acestea, aceste estimări se bazează de obicei pe studii ad-hoc efectuate într-un număr limitat de țări care acoperă un set limitat de industrii. Pentru a verifica aceste cifre, este necesar un studiu mai amplu care să colecteze date cantitative comparabile la nivel internațional. Cel mai recent sondaj internațional privind cooperativele a fost publicat de Departamentul Afacerilor Economice și Sociale în 2014, iar acum este momentul să se efectueze un alt sondaj pentru a facilita adoptarea unor politici bazate pe dovezi pentru creșterea și dezvoltarea cooperativelor.[13]

A. Eradicarea sărăciei

17. La scară locală sau mai mică, oferirea de oportunități pentru generarea de venituri este una dintre cele mai directe și măsurabile modalități prin care cooperativele contribuie la reducerea sărăciei. Prin punerea în comun a resurselor, cooperativele permit membrilor – adesea producători la scară mică sau lucrători informali – să obțină acces la piețe, să reducă costurile de producție și să își sporească puterea de negociere. Această abordare colectivă permite membrilor să păstreze o cotă mai mare din valoarea pe care o creează, abordând direct nevoile locale și reducând sărăcia.

10 Forumul Economic Mondial, *Raportul privind riscurile globale 2025*, ediția a 20-a (Geneva, 2025).
11 Vezi https://www.un.org/development/desa/cooperatives/wp - content/uploads/sites/25/2019/04/Bouchard - final.pdf.
12 Alianța Cooperatistă Internațională, *Monitorul Cooperatist Mondial 2022* .
13 Vezi https://www.un.org/esa/socdev/documents/2014/coopsegm/grace.pdf .

18. În Kenya, cooperativele agricole au ajutat micii fermieri să obțină acces la piețe, credite și instruire privind cele mai productive practici agricole, îmbunătățind randamentele și veniturile. De exemplu, Cooperativa Exportatorilor de Cafea din Kenya a permis unui număr de peste 100.000 de fermieri să își reducă costurile cu inputurile și să obțină acces direct la piețe, crescându-le veniturile cu până la 30%.[14] În India, cooperativa de lactate Amul transformă comunitățile rurale și împuternicește peste 3,6 milioane de producători de lapte, mulți dintre ei femei, garantând prețuri corecte pentru producția lor și oferind acces la îngrijire veterinară, hrană pentru vite și oportunități de instruire privind procese de producție mai eficiente.[15]

19. Cooperativele sunt deosebit de eficiente în a ajunge la grupuri care sunt adesea excluse din sistemele economice tradiționale, cum ar fi femeile, tinerii, popoarele indigene și persoanele cu dizabilități. În Nepal, cooperativele de economii și credit conduse de femei au împuternicit mii de femei din mediul rural să înființeze afaceri, să își trimită copiii la școală și să participe la guvernarea locală. În Brazilia, Mișcarea Muncitorilor Fără Pământ a înființat cooperative agricole care oferă familiilor fără pământ mijloace de trai, educație și asistență medicală. În Canada, cooperativele indigene, cum ar fi Arctic Co-operatives Limited, sprijină autodeterminarea economică în comunitățile îndepărtate din nord, oferind servicii variind de la comerțul cu amănuntul la telecomunicații.[16] Prin centrarea pe echitate și participare, cooperativele ajută la demontarea barierelor structurale care perpetuează excluziunea și inegalitatea.

20. În India, Asociația Femeilor Lucrătoare pe Cont Propriu a fost fondată ca sindicat în 1972, organizând femeile care lucrează în vasta economie informală a Indiei. Începând cu 2024, Asociația se transformase într-o mișcare națională cu peste 3,2 milioane de membre în 18 state indiene, iar operațiunile sale se bazează pe principii cooperatiste. A facilitat formarea a peste 100 de cooperative conduse de femei în sectoare precum produsele lactate, agricultura, meșteșugurile și finanțele. În 1992, Asociația a înființat Federația Cooperatistă a Femeilor din Statul Gujarat, prima federație cooperatistă a femeilor din India, care include acum 106 cooperative membre și deservește peste 300.000 de femei.[17]

B. Muncă decentă

21. Modelul cooperatist este un motor dovedit pentru crearea de locuri de muncă, în special în sectoarele în care ocuparea forței de muncă în sectorul formal este rară sau precară. Potrivit Organizației Internaționale a Muncii (OIM), cooperativele oferă locuri de muncă sau oportunități de muncă pentru peste 280 de milioane de oameni din întreaga lume, fie direct, fie indirect.[18]

22. În centrul modelului cooperatist se află proprietatea angajaților, care oferă lucrătorilor o participație directă la întreprindere, la orientarea strategică și la procesul decizional al acesteia. Membrii, în multe cazuri și angajații, participă la stabilirea salariilor, la crearea condițiilor de muncă și, prin urmare, la promovarea democrației la locul de muncă și a securității locului de muncă. Cercetările arată că cooperativele de lucrători tind să ofere locuri de muncă mai stabile și o dispersie salarială mai mică decât firmele convenționale.[19]

14 Vezi https://www.kencaffee.coop/.
15 Vezi https://www.amul.com/.
16 Vezi https://arctic-coop.com/.
17 Vezi https://www.sewa.org/.
18 Vezi https://www.ilo.org/publications/cooperatives -and-world-work.

23. Autorii unui studiu care a analizat datele din cadrul cooperativelor de lucrători din Statele Unite ale Americii au concluzionat că raportul salarial mediu în cooperative a fost de 1,5:1, indicând o structură salarială extrem de echitabilă. Mai mult de jumătate dintre respondenți au raportat că au câștigat mai mult la locul de muncă din cadrul cooperativei decât în angajările anterioare și că au avut o stabilitate și o autonomie mai mare la locul de muncă.[20] Această constatare este confirmată și în țări diverse precum Kenya, Peru, Filipine și Polonia, unde membrii cooperativelor se bucură adesea de locuri de muncă mai stabile, salarii mai echitabile și acces la formare și educație și adesea se bucură de venituri mai mari ale gospodăriilor, acces mai mare la servicii financiare și o securitate alimentară îmbunătățită în comparație cu nemembrii.[21]

24. În Argentina, cooperativele de muncitori au apărut ca răspuns la colapsul economic de la începutul anilor 2000. Mii de muncitori au preluat fabrici și afaceri falimentare, transformându-le în cooperative. Aceste întreprinderi nu numai că au păstrat locuri de muncă, dar au introdus și o guvernanță democratică la locul de muncă.

25. În Italia, regiunea Emilia-Romagna găzduiește una dintre cele mai de succes economii cooperatiste din lume. Cooperativele din această regiune a Italiei reprezintă 30% din produsul intern brut și angajează sute de mii de oameni în sectoare variind de la construcții la asistență medicală.[22]

C. Reconstruirea coeziunii sociale și a încrederii

26. În Declarația de la Copenhaga este subliniată importanța integrării sociale, a încrederii și a solidarității. Cooperativele, prin însăși natura lor, promovează aceste valori. Guvernarea democratică asigură faptul că toți membrii, indiferent de originea lor, au un cuvânt de spus. Secțiunile de mai jos ale prezentului raport se concentrează pe integrarea socială, demonstrând în același timp că întreprinderile cooperatiste care activează în aceste domenii oferă locuri de muncă productive și locuri de muncă decente și contribuie la reducerea sărăciei. De asemenea, acestea arată cum cei trei piloni fundamentali ai Declarației de la Copenhaga - eradicarea sărăciei, asigurarea unor locuri de muncă decente și integrarea socială - sunt complementari.

1. Cooperative sociale de tip B în Italia: ocuparea forței de muncă incluzive și dezvoltarea durabilă[23]

27. Cooperativele sociale de tip B din Italia sunt o formă de întreprindere socială recunoscută legal care promovează ocuparea forței de muncă incluzive pentru persoanele cu dizabilități și alte grupuri aflate în situații de dezavantaj. Conform prevederilor Legii 381/1991, aceste cooperative trebuie să angajeze cel puțin 30% dintre persoanele din grupuri cu dezavantaje recunoscute, inclusiv persoane cu dizabilități fizice, intelectuale și senzoriale, precum și foști deținuți, persoane care se recuperează după dependențe și șomeri de lungă durată. Cooperativele oferă medii de lucru protejate și de sprijin, adaptate nevoilor individuale, promovând atât participarea economică, cât și integrarea socială.

---

19 Virginie Pérotin, „Cooperativele de lucrători: locuri de muncă bune și sustenabile în comunitate”, în *Manualul Oxford al afacerilor mutuale, cooperative și afaceri deținute în coproprietate*, Jonathan Michie, Joseph R. Blasi și Carlo Borzaga, editori (Oxford, Oxford University Press, 2017).

20 Vezi https://democracy.institute.coop/how -economic-democracy-impacts-workers-firms-and-communities.

21 Vezi https://ocdc.coop/initiatives/what -difference-do-cooperatives-make.

22 Vezi https://www.ilo.org/publications/cooperatives -and-world-work.

23 Această secțiune a fost compilată prin utilizarea Microsoft Copilot, utilizând următoarele documente sursă: „Legislația cooperativelor sociale din Italia: adaptarea unei legi cooperatiste existente pentru a sprijini dezvoltarea întreprinderilor sociale”, disponibilă la betterentrepreneurship.eu; și „Întreprinderile sociale și ecosistemele lor”, disponibilă la sipotra.it.

28. Cooperativele operează într-o gamă diversă de sectoare industriale și comerciale, inclusiv agricultură, catering, curățenie industrială, reciclare, servicii de mediu și producție. Sectoarele sunt selectate pentru accesibilitatea, potențialul pieței și capacitatea de a genera venituri durabile, oferind în același timp oportunități de angajare semnificative.

29. Sprijinul guvernamental joacă un rol crucial în viabilitatea cooperativelor de tip B. Pe lângă recunoașterea legală, acestea beneficiază de scutiri de la contribuțiile la asigurările sociale pentru lucrătorii defavorizați și sunt eligibile să concureze pentru contracte de achiziții publice care includ clauze sociale. Guvernele naționale și regionale oferă, de asemenea, stimulente fiscale și programe de finanțare pentru a sprijini dezvoltarea și operațiunile cooperativelor.

30. Ecosistemul antreprenorial al Italiei consolidează și mai mult aceste cooperative prin consorții cooperatiste, federații naționale și acces la fonduri de dezvoltare regională și ale Uniunii Europene.

2. Dezvoltare condusă de tineri în Africa: cazul Fundației Liderilor Emergenți Africa și Leadership, Eficacitate, Responsabilitate și Profesionalism Africa[24]

31. Fundația Liderilor Emergenți Africa (ELF Africa), cu sediul central în Kenya, este o organizație condusă de tineri, dedicată împuternicirii tinerilor de pe întreg continentul prin dezvoltarea leadershipului, implicare civică și emancipare economică. Fondată cu misiunea de a promova leadershipul etic, bazat pe valori, organizația operează în șapte țări africane: Ghana, Kenya, Nigeria, Rwanda, Africa de Sud, Uganda și Zimbabwe.

32. Activitatea Fundației Liderilor Emergenți Africa acoperă mai multe sectoare aliniate cu Obiectivele de Dezvoltare, inclusiv educația, guvernarea, egalitatea de gen, energia curată și munca decentă. În 2024, ELF a îndrumat 624 de tineri și a colaborat cu 80 de organizații care deservesc tinerii. Programul său emblematic, i LEAD Fellowship, oferă tinerilor instrumente pentru conștiință civică, creștere profesională și transformare comunitară. Din punct de vedere financiar, ELF Africa este susținută de parteneri filantropici și donatori internaționali și, deși datele financiare detaliate nu sunt făcute publice, rapoartele sale anuale reflectă o amprentă operațională și o acoperire programatică în creștere.

33. Leadership, Eficacitate, Responsabilitate și Profesionalism (LEAP) Africa, cu sediul în Nigeria, este o altă organizație non-profit de top axată pe tineri, care a avut un impact asupra a peste 50.000 de tineri și antreprenori din 26 de orașe nigeriene și Ghana de la înființarea sa în 2002. Domeniile sale principale includ educația, antreprenoriatul, capacitatea de angajare, cetățenia activă, sănătatea și bunăstarea. Prin inițiative precum Programul Inovatorilor Sociali, Fondul pentru Antreprenoriat pentru Tineret și Fondul pentru Viitorul Tineretului din Nigeria, organizația sprijină întreprinderile conduse de tineri și inițiativele civice.

3. Cooperativele popoarelor indigene

34. În Peru, Coopain Cabana este o cooperativă de peste 500 de mici fermieri indigeni Aymara și Quechua din regiunea Puno din Peru. Este specializată în producția și exportul de quinoa organică. Cooperativa le-a permis membrilor săi să aibă acces la piețele internaționale, să își crească veniturile și să păstreze practicile agricole tradiționale. De asemenea, Coopain promovează egalitatea de gen și sustenabilitatea mediului. Cooperativa aduce beneficii directe la peste 500 de familii și sprijină dezvoltarea comunității prin practici comerciale echitabile.

[24] Această secțiune este inspirată din: raportul anual 2024 al Fundației Liderilor Emergenți (ELF) Africa; profilul Catalyst 2030 al ELF Africa; rapoartele anuale privind Leadership, Eficacitate, Responsabilitate și Profesionalism (LEAP) Africa; profilul Forumului Economic Mondial al LEAP Africa; și raportul Fundației Impact Investors privind LEAP Africa.

35. Cooperativa Tosepan Titataniske[25] a fost fondată în 1977 ca o federație de cooperative în Sierra Norte de Puebla, Mexic. Aceasta deservește peste 35.000 de membri din comunitățile indigene Nahuatl și Totonac, operând în multiple sectoare, inclusiv producția durabilă de cafea și miere, ecoturism, microfinanțare, locuințe și educație și este considerată una dintre cele mai de succes cooperative indigene din America Latină. Pune un accent puternic pe sustenabilitatea mediului și culturală.

36. Cooperativa Mujeres Mayas Kaqchikeles, cu sediul în Sololá, Guatemala, este condusă de femei indigene maya Kaqchikel care se ocupă de țesuturile tradiționale și producția de textile. Cooperativa oferă femeilor putere economică și socială, conservând în același timp patrimoniul cultural prin realizarea de obiecte artizanale. Funcționează pe baza principiilor comerțului echitabil și a stabilit parteneriate cu organizații internaționale de comerț echitabil pentru a sprijini accesul pe piață.

37. Arctic Co-operatives Limited[26] este una dintre cele mai mari și mai cuprinzătoare rețele cooperatiste indigene din Canada. Aceasta deservește și este deținută de peste 32 de cooperative comunitare situate în Nunavut, Teritoriile de Nord-Vest și Yukon. Împreună, aceste cooperative au peste 23.000 de membri individuali în regiunile arctice ale Canadei, în principal inuiți, metiși și persoane din Primele Națiuni. Serviciile includ operațiuni de vânzare cu amănuntul, hoteluri, televiziune prin cablu, distribuție de combustibil și marketing de arte și meșteșuguri.

4. Cooperative care sprijină persoanele în vârstă din regiunea Asia-Pacific

38. Asociațiile persoanelor în vârstă sunt grupuri comunitare din Asia, menite să îmbunătățească bunăstarea și incluziunea socială a persoanelor în vârstă. De obicei formate și gestionate de persoane în vârstă, acestea sunt multifuncționale, iar activitățile lor includ vizite la domiciliu și sesiuni de educație pentru sănătate pentru a îmbunătăți accesul la asistență medicală și a promova o îmbătrânire sănătoasă. De asemenea, oferă acces la microcredite și rețele de sprijin reciproc pentru a reduce izolarea. Asociațiile persoanelor în vârstă sunt cunoscute sub denumiri diferite în diferite țări.[27] Un studiu cuprinzător a examinat asociațiile persoanelor în vârstă din Asia de Est și de Sud-Est, subliniind rolul lor în promovarea sănătății, securității economice și armoniei sociale. Studiul a constatat că asociațiile persoanelor în vârstă de succes au adesea un sprijin comunitar puternic, o conducere capabilă și activități adaptate nevoilor locale.[28]

39. În Japonia, Uniunea Cooperativă a Consumatorilor Seikatsu Club are programe menite în mod special să sprijine persoanele în vârstă, ca parte a serviciilor sale mai ample de asistență socială la nivel comunitar. Acest program include servicii de îngrijire, vizite la domiciliu și oportunități de angajare pentru persoanele în vârstă. Uniunea se angajează să construiască un sistem de asistență socială centrat pe oameni, care să le ofere persoanelor în vârstă posibilitatea de a rămâne active, conectate și sprijinite în cadrul comunităților lor.[29]

---

25 Vezi https://www.ifad.org/en/web/latest/ -/story/mexico-s-indigenous-cooperative-model.

26 Vezi https://arctic-coop.com/wp-content/uploads/2025/04/Arctic_Co -op-2024_Annual_Report- FIN-WEB.pdf.

27 În Cambodgia, China, India, Indonezia, Nepal și Sri Lanka, Asociația Persoanelor Vârstnice; în India, Grupul de Autoajutorare; în Bangladesh, Grupul de Monitorizare a Cetățenilor Vârstnici; în Thailanda, Clubul Vârstnicilor; în Republica Populară Democrată Laos, Grupul Persoanelor Vârstnice; în Myanmar, Grupul de Autoajutorare al Persoanelor Vârstnice; în Republica Coreea, Comunitatea Persoanelor Vârstnice; în Filipine, Organizația Persoanelor Vârstnice; și în Vietnam, Clubul Intergenerațional de Autoajutorare.

28 Vezi https://www.helpage.org/.

IV. Anul Internațional al Cooperativelor 2025

40. Proclamarea anului 2025 de către Națiunile Unite ca Anul Internațional al Cooperativelor, sub tema „Cooperativele construiesc o lume mai bună”, reafirmă importanța acestora în abordarea provocărilor globale. Așa cum am menționat în mesajul meu către cooperative cu ocazia lansării oficiale a Anului Internațional la New Delhi, cooperativele demonstrează importanța de a fi împreună pentru a găsi soluții la provocările globale complexe și pentru a promova Obiectivele de Dezvoltare.[30] Națiunile Unite vor continua să facă apel la guverne să recunoască munca esențială a cooperativelor prin intermediul bugetelor naționale și al planurilor de dezvoltare.

41. Indicii ale interesului global pentru Anul Internațional al Cooperativelor includ următoarele: au existat 44.855 de vizitatori unici pe site-ul său web[31], din peste 50 de țări; 97 de evenimente au fost trimise și publicate pe portalul global de evenimente al Anului Internațional; 930 de entități au solicitat să utilizeze sigla Anului Internațional în 124 de țări din toate regiunile; și multe țări au nominalizat oficial puncte de contact guvernamentale pentru Anul Internațional al Cooperativelor.[32]

42. În conformitate cu tema Anului Internațional, cooperativele construiesc o lume mai bună și demonstrează hotărârea de a continua să facă acest lucru. Liderii celor mai mari cooperative și mutuale din lume au înființat Cercul de Conducere al Cooperativelor și Mutualităților, un grup de colaborare care își angajează organizațiile să găsească soluții la unele dintre cele mai presante provocări ale lumii.[33]
Cercul elaborează un plan comun pentru a ajunge la Summitul Social Mondial cu angajamente specifice și planuri de acțiune pentru accelerarea dezvoltării sociale și a progresului către Obiectivele de Dezvoltare și promovarea cooperativelor ca soluții viabile la provocările globale.

43. Comitetul pentru Promovarea și Dezvoltarea Cooperativelor[34] desfășoară în prezent cercetări privind pregătirea unui sistem statistic standard și comparabil la nivel internațional pentru a surprinde contribuția cooperativelor la dezvoltarea socială și economică națională. Misiunea este rafinarea și dezvoltarea statisticilor cooperative care vor fundamenta elaborarea politicilor pentru sprijinirea dezvoltării cooperativelor. [35]

44. În plus, Comitetul pentru Promovarea și Dezvoltarea Cooperativelor desfășoară un program de cercetare intitulat Cooperative pentru o Transformare Durabilă în Africa (CoopStar), care vizează consolidarea rolului cooperativelor în transformarea socioeconomică a Africii. Programul este menit să ofere cooperativelor puterea de a deveni actori esențiali în atingerea Obiectivelor și susținerea rezultatelor celui de-al Doilea Summit Social Mondial. Comitetul colaborează cu instituții academice, alte organizații internaționale și rețele cooperatiste pentru a genera cunoștințe, a împărtăși cele mai bune practici și a consolida capacitățile în Africa. De asemenea, Comitetul își actualizează seria de note scurte privind Obiectivele, subliniind rolul cooperativelor în dezvoltarea durabilă.[36]

29 Vezi https://rightlivelihood.org/the -change-makers/find-a-laureate/seikatsu-club-consumers- cooperative/.
30 Vezi https://www.youtube.com/watch?v=xpmuPCiqUWU .
31 Vezi https://2025.coop/.
32 Cifrele sunt pentru iunie 2025.
33 Vezi https://cm50.coop/.
34 Membrii Comitetului: Departamentul Afacerilor Economice și Sociale, Organizația Internațională a Muncii, Centrul pentru Comerț Internațional, Alianța Cooperatistă Internațională, Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură și Institutul de Cercetare pentru Dezvoltare Socială al Națiunilor Unite.
35 Vezi https://www.ilo.org/resource/news/technical -working-groups-cooperative-and-social-and-solidarity-economy-sse.

Anul Internațional în Africa

45. În ultimii ani, Africa a urmărit inițiative la nivel continental pentru a promova creșterea și dezvoltarea cooperativelor. În 2024, cu sprijin tehnic din partea Alianței Cooperatiste Internaționale și a Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), Parlamentul Pan-African a adoptat o lege model privind cooperativele pentru continent, menită să ghideze dezvoltarea unei noi legislații cooperatiste și revizuirea legilor existente la nivel național. Aceasta urmează recomandării din Rezoluția 78/175 a Adunării Generale privind cooperativele în dezvoltarea socială, conform căreia guvernele să revizuiască legislația și reglementările existente pentru a face mediul juridic și de reglementare național mai propice creării și creșterii cooperativelor prin îmbunătățirea legilor și reglementărilor existente și/sau prin stabilirea unora noi, în special în domeniile accesului la capital, autonomiei, competitivității și impozitării echitabile. Legea model va ghida revizuirea legilor cooperatiste la nivel național și va oferi un punct de referință pentru țările care doresc să includă cele mai bune practici în legile lor cooperatiste și să promoveze armonizarea legislației și practicilor cooperatiste în întreaga Africă.

46. În plus, cu sprijin tehnic din partea OIM, Uniunea Africană a pregătit și adoptat planul strategic pe 10 ani privind economia socială și solidară 2023–2032. Planul a fost adoptat oficial în februarie 2025. Acest plan își propune să consolideze rolul economiei sociale și solidare în Africa, inclusiv al cooperativelor, prin promovarea unui model economic centrat pe oameni, axat pe justiție socială și muncă decentă.[37] Comisia Uniunii Africane s-a alăturat, de asemenea, Grupului operativ interagenții al Națiunilor Unite privind economia socială și solidară la începutul anului 2025,[38] o rețea internațională de colaborare pentru a promova sectorul economiei sociale și solidare și a face schimb de cunoștințe și bune practici.

47. Marocul a lansat oficial Anul Internațional al Cooperativelor 2025, la Rabat, în februarie, cu peste 200 de participanți, inclusiv oficiali guvernamentali, lideri de cooperative și parteneri de dezvoltare. În plus, Marocul a găzduit cel de-al unsprezecelea Comitet Tehnic al Conferinței Ministeriale a Cooperativelor din Africa, în pregătirea Conferinței Ministeriale a Cooperativelor din Africa, care va avea loc în octombrie 2025. Alte țări care organizează evenimente pentru acest an includ Mauritius, Nigeria și Republica Unită Tanzania. În Uganda, Cooperativa Medicală și a Lucrătorilor Aliați din Kampala a organizat un simpozion pe tema sănătății la care au participat lucrători medicali, oficiali guvernamentali și reprezentanți ai cooperativelor internaționale de sănătate.[39]
În urma simpozionului, o tabără medicală a oferit tratament gratuit pentru aproximativ 800 de persoane.

48. Biroul Regional FAO pentru Orientul Apropiat și Africa de Nord, în colaborare cu Alianța Cooperatistă Internațională - Asia și Pacific și Alianța Cooperatistă Internațională pentru Africa, a organizat în ianuarie 2025 un dialog strategic privind dezvoltarea cooperatistă pentru transformarea sistemelor rurale și agroalimentare în regiunea Orientului Apropiat și a Africii de Nord.[40] Evenimentul a reunit reprezentanți guvernamentali, actori din cooperație, parteneri de dezvoltare și cercetători pentru a explora rolul cooperativelor în promovarea unei transformări rurale incluzive și durabile. Dialogul s-a concentrat pe consolidarea mediului favorabil cooperativelor și pe valorificarea potențialului acestora de a spori securitatea alimentară, mijloacele de trai rurale și rezistența la schimbările climatice în regiune.

36 Vezi https://www.copac.coop/copac-launches-building-a-better-world-together-sdg-brief-series- update-for-iyc-2025/.
37 Vezi https://au.int/sites/default/files/newsevents/conceptnotes/43938 -CN-ENGLISH-CONCEPT_NOTE-5TH_STC-SDLE.pdf.
38 Vezi https://unsse.org/2025/03/31/untfsse -welcomes-african-union-and-social-enterprise-world- forum/.
39 Vezi https://ica.coop/en/newsroom/news/social -justice-through-cooperative-healthcare.

49. Bazându-se pe rezultatele acestui dialog, Biroul Regional FAO a lansat o inițiativă de povestire intitulată „Vocile cooperatorilor: o călătorie prin sistemele agroalimentare din Orientul Apropiat și Africa de Nord”. Publicația își propune să amplifice vocile membrilor cooperativelor din întreaga regiune, evidențiind experiențele lor trăite, inovațiile și contribuțiile la sisteme agroalimentare reziliente și incluzive. Aceasta va servi drept platformă pentru a inspira acțiuni, a încuraja parteneriatele și a consolida vizibilitatea și rolul cooperativelor în dezvoltarea rurală durabilă.

Anul Internațional în Asia-Pacific

50. Regiunea Asia și Pacific a îmbrățișat Anul Internațional al Cooperativelor ca pe o oportunitate de a amplifica identitatea cooperatistă, de a extinde gradul de conștientizare a publicului și de a construi alianțe multipartite pentru a atinge Obiectivele de Dezvoltare ale ONU. Alianța Cooperatistă Internațională - Asia și Pacific și organizațiile sale membre din 29 de țări s-au implicat activ în inițiativele naționale, subregionale și regionale de la începutul Anului Internațional al Cooperativelor. Anul Internațional a fost proclamat ca fiind o oportunitate extraordinară de a demonstra puterea transformatoare a cooperativelor în construirea unei lumi juste, incluzive și durabile.[41]

51. Această oportunitate a fost recunoscută de parlamentul Japoniei, unde Camera Reprezentanților și Camera Consilierilor au adoptat o rezoluție de sprijinire a mișcării cooperatiste.[42] În rezoluție, este subliniat rolul cooperativelor în atingerea Obiectivelor și promovarea progresului social și economic. Aceasta solicită guvernului, printre altele, să poziționeze cooperativele ca entități puternice în crearea unor comunități locale durabile.

52. Lansarea regională a Anului Internațional a avut loc pe 20 februarie 2025, în cadrul unui eveniment co-găzduit de Alianța Cooperatistă Internațională - Asia și Pacific, Comitetul pentru Anul Internațional al Cooperativelor 2025 din Japonia și Biroul OIM pentru Japonia. Acesta a reunit 700 de delegați (250 în persoană și 450 online), inclusiv diverși lideri din cooperație, cooperatori, reprezentanți guvernamentali și tineri participanți, pentru a celebra și consolida rolul cooperativelor în dezvoltarea durabilă.[43] Unele țări și-au prezentat planurile de activitate pentru anul internațional, inclusiv Republica Islamică Iran și Malaezia. Prefecturile Ibaraki și Shimane din Japonia și-au prezentat, de asemenea, planurile de activitate. Vorbitori de la Federația Națională a Asociațiilor Cooperatiste Universitare și de la Comitetul pentru Cooperarea Tineretului din cadrul Alianței Cooperatiste Internaționale - Asia și Pacific, printre alții, au discutat despre necesitatea integrării tinerilor lideri în mișcarea cooperatistă.

40 Vezi https://www.fao.org/neareast/events/details/strategic -dialogue-on-cooperative-development- for-rural-and-agrifood-systems-transformation-in-the-near-east-and-north-africa-region/en#:~:text=The%20primary%20objective%20of%20this,development%20across%20the%20NENA%20region.

41 Vezi https://icaap.coop/wp-content/uploads/2025/02/Message -From-ICA-AP-President_-Dr.- Chandrapal-Singh-Yadav.pdf.

42 Vezi https://www.shugiin.go.jp/internet/itdb_english.nsf/html/statics/english/ketsugi_e250527.html.

43 Vezi https://icaap.coop/2025/02/20/press -release-launch-of-the-international-year-of- cooperatives-2025-in-the-asia-pacific-region-and-japan/.

53. În ceea ce privește comunicarea și consolidarea capacităților, un atelier de lucru despre storytelling și branding, organizat în Malaezia, a instruit 19 puncte focale de comunicare din opt țări în domeniul storytelling-ului digital, pentru a spori vizibilitatea și acoperirea cooperativelor. Găzduit de Angkasa, Mișcarea Națională Cooperatistă din Malaezia, profesioniști din domeniul comunicării, marketingului, relațiilor publice și relațiilor internaționale s-au implicat în exerciții practice, discuții interactive și sesiuni conduse de experți pentru a-și promova brandurile cooperatiste în spațiul digital.

54. Nepal a profitat de ocazia celei de-a șaizeci și opta Zile Naționale a Cooperativelor, 2 aprilie 2025, pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la Anul Internațional. Filipine au lansat Anul Internațional la un eveniment organizat în februarie, cu peste 5.000 de participanți.[44] Mișcarea cooperatistă din Fiji, sub egida Departamentului pentru Afaceri Cooperatiste, a organizat un eveniment de lansare la Suva în martie 2025, reafirmând Anul Internațional al Cooperativelor ca platformă pentru integrare regională. India a găzduit prima sa Conferință de Cercetare Cooperatistă pentru Tineret în martie, pentru a marca Anul Internațional, oferind o platformă pentru tinerii cercetători pentru a prezenta lucrări pe tema „Cooperativele: cheia pentru atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă”. În plus, proiectul de lege al Universității Tribhuvan Sahkari din 2025 a fost adoptat de ambele camere ale Parlamentului Indiei, deschizând calea pentru înființarea primei universități naționale cooperatiste din această țară.

55. Printre activitățile viitoare planificate în regiune pentru a marca Anul Internațional se numără un forum cooperatist care va avea loc în Papua Noua Guinee în august, sub forma unui seminar de consolidare a capacităților, intitulat „Antreprenoriatul cooperatist: modelarea unui viitor durabil”, organizat de Biroul Societăților Cooperatiste din cadrul Guvernului Papua Noua Guinee, cu participarea agențiilor regionale multilaterale și a membrilor Alianței Cooperatiste Internaționale - Asia și Pacific. Expoziția Federației Cooperativelor de Aprovizionare și Marketing din întreaga China, care va avea loc la Shanghai, China, în noiembrie 2025, este așteptat să se concentreze pe promovarea comerțului între cooperative, ca parte a celebrărilor regionale ale Anului Internațional al Cooperativelor 2025.

Anul Internațional în America Latină și Caraibe

56. În America și Caraibe, Biroul Regional al Alianței Cooperatiste Internaționale pentru America a creat Comitetul Regional al Părților Aliate pentru Anul Internațional al Cooperativelor, 2025, cel de-al 45-lea. Comitetul la nivel înalt și cu bază largă este un spațiu strategic și incluziv, format din opt organizații interguvernamentale și 19 guverne naționale reprezentate prin intermediul institutelor lor pentru promovarea cooperativelor, reprezentanți ai cooperativelor, organizații neguvernamentale, fundații și experți în legislație și cercetare cooperativă. Comitetul crește gradul de conștientizare cu privire la rolul cooperativelor și mobilizează resurse din partea electoratului său, atât financiare, cât și în natură, pentru a multiplica impactul Anului Internațional.

---

44 Vezi https://cda.gov.ph/updates/cda-and-philippine-cooperative-sector-launch-international-year- of-cooperatives-2025/.

45 Coprezidat de Reprezentantul Permanent al Chile pe lângă Organizația Națiunilor Unite, Paula Narváez Ojeda și de Economistul-Șef al Organizației pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite, Máximo Torero Cullen. Secretarul este Directorul Regional al ACI pentru America, Danilo Salerno. Organizațiile reprezentate în cadrul Comitetului sunt Biroul Regional UNESCO pentru America Latină și Caraibe; Biroul Regional al Organizației Internaționale a Muncii pentru America Latină și Caraibe; Biroul Regional pentru America Latină și Caraibe al Entității Națiunilor Unite pentru Egalitatea de Gen și Abilitarea Femeilor (UN-Women); Comisia Economică pentru America Latină și Caraibe (CEPAL); Institutul Interamerican pentru Cooperare în Domeniul Agriculturii; Asociația Latino-Americană pentru Integrare; Delegația Uniunii Europene în Costa Rica, Panama și America Centrală; Fundația Orașul Cunoașterii, Panama; Economia Socială Europa; Institutul Național al Cooperativelor, Uruguay; Institutul Național de Economie Socială, Mexic; Institutul Autonom Cooperatist Panamez; Consiliul de Supraveghere Cooperatistă, Honduras; Ministerul Agriculturii și Zootehniei, Brazilia; Institutul Național pentru Parteneriate și Cooperative, Chile; Institutul Național pentru Cooperative, Paraguay; Comitetul pentru Drept Cooperatist; Centrul Internațional pentru Management Cooperatist, Universitatea Saint Mary’s, Canada; cooperativa de presă independentă La Diaria, Uruguay; și Cooperativele din Americi.

57. Lansarea regională a Anului Internațional al Cooperativelor din America a avut loc pe 20 februarie la Punta del Este, Uruguay. Aceasta a inclus lansarea oficială a Agendei Regionale a evenimentelor oficiale ale Cooperativelor din Americi pentru Anul Internațional.[46] Sunt programate mai multe activități pentru a crește gradul de conștientizare a publicului cu privire la rolul cooperativelor, cu o agendă de cercetare solidă care acoperă: (a) modul în care cooperativele se pot adapta la transformarea economică și digitală continuă; (b) rolul cooperativelor în promovarea incluziunii sociale prin capacitarea tinerilor, femeilor și comunităților marginalizate; (c) studii de caz ale cooperativelor care lucrează în domeniul sustenabilității mediului și al economiei circulare; (d) recomandări cu privire la ceea ce va constitui un mediu favorabil pentru cooperative; și (e) dezvoltarea unor cadre statistice care pot surprinde impactul socioeconomic al cooperativelor.

58. Printre activitățile care au avut deja loc se numără o conferință comună între Comisia Economică pentru America Latină și Caraibe și Cooperativele din Americi, care va avea loc la Santiago în mai 2025, menită să crească gradul de conștientizare a publicului cu privire la contribuția cooperativelor la dezvoltarea durabilă; și consolidarea colaborării dintre cooperative, guvernele din regiune și sistemul Națiunilor Unite.[47] Comitetul Regional a organizat, de asemenea, evenimente cu FAO și OIM.

59. Cooperatives America finalizează în prezent un document de cercetare privind evoluția sectorului cooperatist între Anii Internaționali ai Cooperativelor (2012–2025), care se concentrează pe politici publice, reglementări și cadre juridice care promovează medii favorabile pentru dezvoltarea sectorului cooperatist. Acesta reflectă recomandările din raportul Secretarului General din 2023 privind cooperativele în dezvoltarea socială, în care acesta a cerut guvernelor să sprijine cooperativele ca întreprinderi de succes utilizând abordarea ecosistemului antreprenorial, inclusiv prin efectuarea de cercetări suplimentare privind ecosistemul care permite cooperativelor să construiască o bază solidă pentru elaborarea de politici bazate pe dovezi. Publicația, care urmează să fie lansată ulterior în 2025, va îmbogăți dezbaterea privind rolul cooperativelor în acest an internațional și nu numai, contribuind la impulsionarea unor acțiuni concrete pentru consolidarea instituțiilor, extinderea alianțelor și aprofundarea alinierii politicilor publice cu identitatea cooperatistă.

60. Membrii Comitetului iau în considerare, de asemenea, opțiunea de a transforma Comitetul într-un spațiu permanent de dialog coordonat și activități bazate pe rezultate privind cooperativele după Anul Internațional.

Anul Internațional în Europa

61. În Europa, Anul Internațional al Cooperativelor, 2025, a fost caracterizat printr-o combinație dinamică de implicare politică la nivel înalt și mobilizare la nivel local. Una dintre cele mai importante etape instituționale a fost găzduită de Conferința la nivel înalt privind economia socială a Comisiei Europene, în colaborare cu Cooperatives Europe, Confederația Europeană a Cooperativelor de Muncă, a Cooperativelor Sociale și a Întreprinderilor Sociale și Participative și Comitetul Economic și Social European. Evenimentul emblematic a reunit oficiali ai Uniunii Europene, state membre și părți interesate cheie pentru a poziționa modelul cooperatist în centrul strategiei europene de consolidare a competitivității, sustenabilității și rezilienței, în special în lumina dublei tranziții verde și digitală.

46 Vezi https://aciamericas.coop/en/.

47 Vezi https://aciamericas.coop/wp-content/uploads/2025/04/PROGRAMA -INGLES.pdf. Printre participanți s-au numărat lideri ai uniunilor cooperatiste care reprezintă cooperative din toate sectoarele productive, autorități ale agențiilor Națiunilor Unite, autorități guvernamentale, parlamentari, experți internaționali, cadre universitare și reprezentanți ai organizațiilor internaționale. CEPAL și Cooperativa din Americi au un cadru permanent de colaborare stabilit printr-un memorandum de înțelegere semnat în 2020, care reflectă angajamentul CEPAL față de dezvoltarea cooperatistă în America Latină și Caraibe.

62. În Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Guvernul s-a angajat să dubleze dimensiunea cooperativelor și a sectorului mutual din țară, un impuls semnificativ pentru Regatul Unit, unde cooperativele au un procent mai mic din produsul intern brut în comparație cu economii europene comparabile, cum ar fi Franța și Germania. Guvernul s-a angajat să colaboreze cu sectorul pentru a aborda barierele cu care se confruntă acesta, cum ar fi accesul la finanțare.[48] Obiectivul orientat spre acțiune și măsurabil este un exemplu al tipului de angajament pe care țările îl pot asuma pentru a sprijini creșterea și impactul cooperativelor. Stimulat de acest angajament, sectorul cooperativelor din Regatul Unit organizează mai multe evenimente care comemorează Anul Internațional, inclusiv găzduirea Congresului Alianței Cooperatiste Internaționale în orașul Rochdale, considerat locul de naștere al mișcării cooperativelor moderne.[49]

63. În cadrul celebrărilor Anului Internațional al Cooperativelor, rolul cooperativelor a fost evidențiat în cadrul celui de-al Doilea Forum Regional al Tineretului Rural, organizat de Biroul Regional FAO pentru Europa și Asia Centrală în colaborare cu Cooperatives Europe. Mai exact, sesiunea intitulată „Acțiune colectivă pentru emanciparea tinerilor din mediul rural” a oferit detalii despre rolul cooperativelor în facilitarea incluziunii sociale, economice și politice a tinerilor din mediul rural în sistemele agroalimentare.

64. Turcia pregătește o serie de activități pentru a marca ocazia. Un eveniment tematic axat pe guvernanță, sustenabilitate financiară și transformare digitală a cooperativelor a fost organizat în cadrul celebrării Zilei Internaționale a Cooperativelor. Ca produs informativ pentru facilitarea dezvoltării cooperativelor, a fost elaborat un manual al cooperativelor în parteneriat cu Înaltul Consiliul Consultativ al Asociației Industriei și Afacerilor din Turcia.

V. Concluzii și recomandări

65. Prezentul raport prezintă aspecte importante ale rolului transformator pe care cooperativele îl pot juca în sprijinirea țărilor în atingerea Obiectivelor de Dezvoltare a Sănătății (Obiectivelor de Dezvoltare Socială), susținând în același timp rezultatele Summitului Social Mondial. Pe măsură ce lumea se confruntă cu o inegalitate tot mai mare, fragmentare socială și scădere a încrederii în instituții, cooperativele au apărut ca o soluție vitală, centrată pe oameni, pentru a reconstrui coeziunea socială și a promova dezvoltarea incluzivă.

66. Astăzi, cei mai bogați 1% dețin peste 95% din averea globală. În multe țări, accesul la educație și asistență medicală este încă un privilegiu, nu un drept. Aceste disparități afectează în mod disproporționat femeile, tinerii, popoarele indigene și persoanele cu dizabilități, consolidând ciclurile de excluziune. Prin urmare, este imperativ ca organizațiile cooperatiste să continue să își consolideze practicile de guvernanță democratică, aceasta fiind cea mai bună modalitate de a asigura participarea incluzivă la procesul decizional, în special din partea grupurilor subreprezentate.

---

48 Vezi https://www.abcul.coop/news/labour-partys-aim-to-double-the-size-of-the-co-operative-and- mutual-sector/.
49 Vezi https://www.uk.coop/IYC.

67. Într-o lume din ce în ce mai marcată de polarizare și eșecuri instituționale, cooperativele reprezintă un atu strategic. Ele reconstruiesc încrederea de la bază, prin proprietate comună, guvernanță transparentă și responsabilitate comunitară. Spre deosebire de intervențiile de sus în jos, cooperativele sunt integrate în contexte locale și conduse de oamenii pe care îi deservesc. Acest lucru le face unice, rezistente și receptive la nevoile comunității. Prin urmare, cooperativele sunt încurajate să continue să investească în educația și dezvoltarea competențelor membrilor, oferind formare continuă în domeniul educației financiare, instrumentelor digitale și principiilor cooperatiste, în parteneriat cu instituțiile de învățământ.

68. Cooperativele contracarează, de asemenea, alienarea și pierderea puterii care alimentează tulburările sociale. Oferind indivizilor un rol în viitorul lor economic și social, cooperativele restabilesc un sentiment de autonomie și apartenență. Ele modelează o guvernare incluzivă, oferind un plan pentru reînnoirea democratică într-o eră a declinului încrederii civice. Prin urmare, întreprinderile și organizațiile cooperative sunt încurajate să continue să crească gradul de conștientizare și să construiască parteneriate și rețele prin colaborarea cu alte cooperative, organizații neguvernamentale și instituții publice pentru a-și extinde impactul.

69. Desemnarea anului 2025 de către Națiunile Unite drept Anul Internațional al Cooperativelor a stimulat acțiuni globale pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la modelul cooperativelor și pentru a efectua mai multe cercetări privind politicile și acțiunile care pot stimula și mai mult creșterea acestora. Cooperativele de la nivel național, regional și internațional se pregătesc să preia controlul.

70. Organizațiile internaționale, inclusiv Comitetul pentru Promovarea și Dezvoltarea Cooperativelor, promovează statisticile cooperatiste, cercetarea și consolidarea capacităților. Cercul de Conducere al Cooperativelor și Societăților Mutuale pregătește angajamente concrete pentru Summitul Social Mondial, consolidând rolul sectorului în abordarea provocărilor globale.

71. **Pentru a continua acest impuls, guvernele ar putea adopta următoarele recomandări:**

(a) **Revizuirea și reformarea legislației cooperativelor, asigurând autonomia acestora, impozitarea echitabilă și accesul cooperativelor la capital;**

(b) **Integrarea cooperativelor în planurile naționale de dezvoltare, recunoscându-le ca actori cheie în atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă și a rezultatelor Summitului Social Mondial;**

(c) **Să ofere sprijin bugetar specific pentru a extinde capacitatea cooperativelor și să le includă în strategiile sectoriale (de exemplu, agricultură, sănătate, educație și ocuparea forței de muncă), în special cele conduse de populații marginalizate, inclusiv femei, tineri, popoare indigene și persoane cu dizabilități;**

(d) **Colaborarea cu organisme internaționale, inclusiv Comitetul pentru Promovarea și Dezvoltarea Cooperativelor și alte organizații specializate care promovează cooperativele, pentru a cartografia ecosistemul cooperatist și a dezvolta indicatori robuști pentru a urmări impactul lor social, economic și de mediu;**

(e) **Sprijinirea formării cooperativelor, a dezvoltării conducerii, a inovării digitale și a accesului la piață pentru a spori impactul economic și social al cooperativelor în vederea reducerii sărăciei, a creării de locuri de muncă decente și a promovării justiției sociale și a incluziunii în societate.**